

Bijlage 1: Inperkingen weegerelateerde producten en diensten KNMI buiten de Rijksoverheid

Welke producten en diensten het KNMI levert op het gebied van weer wordt grotendeels bepaald door de vraag van opdrachtgevers c.q. afnemers, uitgezonderd de weerkundige basisdata en het algemene weerbericht inclusief de weerwaarschuwingen. In het kader van het respecteren van bestaande marktverhoudingen, is met steun van de Nederlandse weerbedrijven, een aantal uitgangspunten of beperkingen geformuleerd voor het leveren van weegerelateerde producten en diensten door het KNMI aan overheidsorganisaties buiten de Rijksoverheid.

1. Het KNMI streeft naar het vermijden van marktvoordeel ten opzichte van de Nederlandse weerbedrijven. Als vertrekpunt wordt ervoor gekozen dat het Ministerie van IenM bepaalt dat het KNMI marktverhoudingen respecteert als het gaat om de levering van weegerelateerde producten en diensten buiten de Rijksoverheid. Operationele dienstverlening zoals diensten in verband met peilbeheer bij waterschappen of gladheidbestrijding voor gemeenten valt hier ook onder. Het instrument hiertoe is de instructie die het Ministerie van IenM in zijn rol als eigenaar van het agentschap KNMI zal geven om weegerelateerde producten en diensten al dan niet te leveren aan overheidsorganisaties buiten de Rijksoverheid.
2. In een aantal gevallen kiest de eigenaar van het agentschap KNMI voor het maken van een uitzondering hierop door het KNMI expliciet een rol toe te kennen bij het rechtstreeks leveren van weegerelateerde producten en diensten aan overheidsorganisaties buiten de Rijksoverheid, namelijk:
 - wanneer sprake is van incidentele doelgroepspecifieke waarschuwingen voor gevaarlijk en maatschappijontwrichtend weer. Voorbeelden zijn de hoogwaterproblemen van januari 2012 in de noordelijke provincies en de extreme droogte in het voorjaar van 2011;
 - wanneer sprake is van gerichte verzoeken van de in de veiligheidsregio's samenwerkende partners in verband met de openbare orde en veiligheid (inclusief preparatie, oefening, nazorg en evaluatie);
 - wanneer het KNMI als enige beschikt over de kennis en middelen die nodig zijn voor een specifiek product of dienst en marktpartijen hierin niet kunnen voorzien;
 - wanneer de opdrachtgever uit de aard van zijn werkzaamheden geen gebruik kan maken van niet-ambtelijke opdrachtnemers, zoals in het geval van gerubriceerde (weer)informatie (bijvoorbeeld bij vragen van de Onderzoeksraad voor Veiligheid of in geval van een strafrechtelijke procedure).
3. Het KNMI kan als onafhankelijke autoriteit (referentie-instituut) door alle overheidsorganisaties worden verzocht om weegerelateerde producten en diensten van anderen te toetsen. Daartoe dient een overheidsorganisatie een concreet verzoek in te dienen bij het KNMI. Het KNMI zal terughoudend omgaan met het inwilligen van deze verzoeken
4. Met betrekking tot de weegerelateerde producten en diensten handhaaft het KNMI de wijze waarop ook nu reguliere publieke voorlichting via internet plaatsvindt. Dat betekent dat het KNMI via internet een algemeen weerbericht voor geheel Nederland afgeeft, aangevuld met berichtgeving over weerwaarschuwingen en duiding van extreme weersituaties.

5. Het KNMI volgt het kabinetsbeleid met betrekking tot open data. Op basis van best effort stelt het al een groot deel van zijn ruwe data voor hergebruik beschikbaar. Het open data beleid is volop in beweging. In 2013 zal naar verwachting de herziene Europese richtlijn Hergebruik van Overheidsinformatie vastgesteld worden. Deze wordt vervolgens geïmplementeerd in de Wet Openbaarheid van Bestuur.

In december 2012 is een motie aangenomen in de Tweede Kamer die overheden oproept om burgers goede en snelle toegang tot overheidsinformatie te bieden (TK 2012-2013, 33400-VII, nummer 27). Een plan van aanpak voor snelle en goede beschikbaarheid van overheidsinformatie wordt meegenomen in het Actieplan Open Overheid dat BZK, in het kader van de Nederlandse deelname aan het open government partnership, nog voor de zomer aan de Tweede Kamer stuurt. Dit plan zal onder meer aandacht schenken aan de voor het KNMI zeer relevante vraag welke inspanning in redelijkheid van overheidsorganen gevraagd kan worden bij het beschikbaar stellen van grote, continue datastromen. Het KNMI volgt alle genoemde ontwikkelingen op de voet en zal het OIM om advies vragen over de concrete vertaling naar het door KNMI te voeren open data beleid. Ook kan het onderwerp aan de orde komen in het reguliere stakeholdersoverleg.

In aanvulling op de beschikbare open data blijft het mogelijk KNMI-data op basis van Service Level Agreements af te nemen. In deze niet-exclusieve, afzonderlijke overeenkomsten kunnen aanvullende afspraken rond bijvoorbeeld leveringszekerheid gemaakt worden. Het KNMI berekent de integrale kosten voor het nakomen van deze afspraken conform de Mededingingswet aan afnemers door.

6. Het reguliere overleg tussen het KNMI en alle afnemers van meteorologische data (providersoverleg) wordt tijdig en periodiek geïnformeerd over nieuwe (technologische) ontwikkelingen die in de toekomst van invloed zijn op de open data en de opname daarvan in de al genoemde catalogus. Partijen kunnen op basis hiervan afspraken maken over het tijdpad waarop een en ander zijn beslag krijgt in verband met invloed van deze data op bestaande verdienmodellen.

Bijlage 2: Conditie voor een gelijk speelveld

Voor het ondersteunen van overheidsorganisaties binnen en buiten de Rijksoverheid met weergeïmpliceerde producten en diensten, geldt het hanteren van een gelijk speelveld als vertrekpunt. Dit wordt voor weergeïmpliceerde producten en diensten als volgt ingevuld:

Integrale kostprijs

Het - met inschakeling van een onafhankelijke derde, zoals de Nederlandse Mededingingsautoriteit (NMa) - ontwikkelen van de uitgangspunten voor een model voor integrale kostprijsberekening voor KNMI producten en diensten (gezond profijtbeginnel, geen concurrentievervalsing door kosten slechts ten dele door te berekenen), vindt mede in overleg met de weerbedrijven plaats.

Voor de betreffende producten en diensten wordt een transparante orderportefeuille van het KNMI uitgebracht in de vorm van een openbaar jaarlijks werkprogramma, gebaseerd op het Meerjaren Activiteiten Plan.

Inschakelen NMa

Wanneer een overheidspartij van mening is dat voor een bepaald product of dienst sprake is van een dominante marktpositie c.q. economische machtspositie van een private partij, en dat die private partij mogelijk misbruik van die positie maakt, kan dit voor IenM aanleiding zijn de NMa te vragen dit te onderzoeken. Het is vervolgens aan de NMa, als onafhankelijk toezichthouder, te bepalen wat zij op basis van dit verzoek gaat doen. Afhankelijk van de mogelijke uitkomsten hiervan kan dit redenen zijn de gemaakte afspraken te herzien voor de betreffende overheidspartij.